

Jegyzőkönyve

a bihari ref. egyházmegye 1873. márczius hó 24- és 25-ik napján Nagyváradon tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK.

Pap Károly esperest, és helyettesített, segédgondnok Zathureczky Gedeon elnököltök alatt jelen voltak: Ember Károly, Könyves János, Szokolay József, Ember Pál, egyházi — Dobozy Menyhért, Tar Imre, Ercsey Géza, Ritoók Zsigmond, világi tanácsbírák. Oláh József egyházi, Szűcs Lajos és Milye Gyula, világi jegyzők. Szikszay József, lelkész gyámintézeti pénztárnok.

Képviselők:

Csatárból: Nánási János, Mélyhes Péter.

M.-Telkiből: Szabó Gyula, tanító.

M.-Keresztesről: Pap András, gondnok.

Ártándról: Szabó Károly lelkész és Szőke Bálint.

K.-Jenőből: Hegedűs Ferencz lelkész, Takács Gábor, Gutti Ferencz, Szakács Imre.

Nyüvedről: Bujdosó Lajos lelkész, Gönczi Sándor.

K.-Szántóról: Kocsis József lelkész, Tóth Imre.

H.-K.-Pályiból: Szabó P. Sándor, Munkácsi Sándor.

H.-K.-Szaldobágyról: Lucskai Bálint, Szebeni Sándor.

Sz.-Jánosról: Szemes László lelkész, Parag Imre, Kalas György.

Szaládról: Kiss Benjámín lelkész, Szabó József

P.-Ujlakról: Bódizs Lajos.

Siterből: Séra Ferencz lelkész, Piski Péter gondnok.

Közlelkészek:

Nagy István nagyváradi, — Tóth József bihari, — Szalay Pál h.-k.-pályi, — Benedek László pelbárhidi, — Biró János örvendi, — Daróczy János borsi, — Lipcsey Pál k.-n.-révi, — Bokros Benedek h.-k.-szaldobági, — Kecskeméti Lajos f.-vásárhelyi, lelkészek. — Bugyi Sándor püspöki, — Papp Károly csökmői segédlelkészek. — Liszkai Gubás Ferencz nagyváradi vallástanár.

Tanítók és énekvezérek:

Sziráki István, Nagy Lajos, Szabó Lajos, Lengyel Károly, Nagy János, Kalas György, Seres János, Juhász Lajos, Dankó Sándor, Józsa Gábor és más hallgatók.

Pap Károly esperest buzgó alkalmi ima, a gyűlési tagok szívélyes üdvözlése, s a tanácskozás főbb tárgyainak előadása után a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

1. szám. Esperest, miután szeretve tisztelt segédgondnokunk Ercsey Zsigmond, hivatalos elfoglaltatásai miatt jelen gyűlésünkben részt nem vehet, felhívja a közgyűlést, hogy jelen gyűlésre a legidősebb világi tanácsbíró a társelnökséggel bizza meg.

Ercsey Zsigmond segédgondnok urnak meg nem jelenhetése tudomásul vétetvén, Zathureczky Gedeon, mint legidősb tanácsbíró, a társelnökségre felhivatván, székét elfoglalja.

2. szám. Gaal Imre tanácsbíró betegsége utóbajai miatt, a gyűlésen meg nem jelenhetését jelentvén:

Tudomásul vétetik.

3. szám. Elnök esperest betérjesztí az egyházmegyei közpénztárnoki állomásra beadott szavazatok felbontására kiküldött bizottság két jegyzőkönyvét, melyek szerint végeredményül Szabó Károly ártándi lelkész 28, Tóth József bihari 9, Biró János örvendi — pedig 6 szavazatot nyert.

Szabó Károly a közpénztárnokságra általános szavazattöbbséggel megválasztván, mint ilyen megerősítették; s elnök-esperest utasították, hogy a szabály szerint az anyagi biztosítékot nyújtó okmányt Szabó Károly és neje által aláírandó vetesse át, mely szabályszerű feltételnek a megválasztott pénztárnok megadta aláírását, — s Ritoók Zsigmond, Szokolay József tanácsbírók, s Benedek László mint jegyző a pénztár átvétele és átadásával, jelentését melletti, ezennel megbízatnak. — Mely előzmények után Szabó Károly a pénztárnoki esküt a gyűlés színe előtt letette.

4. szám. Szabó Károly, közpénztárnokká választása alkalmából, megköszönve a benne helyezett bizalmat, az egyházmegyei jegyzőségről lemond.

A közgyűlés méltányosnak találva azt, hogy kettős hivatal viselése által az elválasztott ne terhelte, a lemondó jegyző eddigi buzgó működéséért elismerését fejezte ki, lemondását indokoltan találja s elfogadja, — s az ekként megüresedett egyik egyházi jegyzőségnek szavazat után leendő betöltését elrendeli, — oda utasítván az esperest, mint az állandóan kinevezett szavazatbontó küldöttség elnökét, hogy a gyakorolt eljárás szerint, felhíván az egyházakat a szavazás megtételére, a legközelebbi rendes gyűlésre az eredményről tegyen jelentést.

5. szám. Szokolay József és Könyves János tanácsbírók, azon indokból, mivel a hat év, melyre elválasztásuk alkalmával magukat ajánlották, a folyó év nyarán letelik, — tanácsbírói állomásukról lemondanak.

Tudomásul vétetvén, a két egyházi tanácsbírói állomásra a szavazás elrendeltetik, s elnök-esperest a fentebbi eljárás megtételére utasították.

6. szám. Esperest, volt közpénztárnok Veress Imre számadását az 1872. márciusi 46. sz. a végzés értelmében, felülvizsgáltván, mint pontosan vezetett s rendben találtat, bemutatja. E szerint a közpénztár állása 187²/₃-ik év végén:

Pénztári maradvány	253 frt 66 kr.
Kamatkozó tőkék összege	4641 frt — kr.
Összeg	4894 frt 66 kr.

Helyeslő tudomásul vétetik, s az összes okmányok Szabó Károly újonnan elválasztott közpénztárnoknak oly utasítás mellett adatnak át, hogy a betáblázással nem biztosított kötvényeket, telekkönyvileg kebeleztesse be, — határozottan kijelentetvén, miként a kötvényeknek ez ideig be nem táblázatásából származható károk miatt a felelősség, volt pénztárnok Veress Imrét terhelendi.

7. szám. Esperest, a lelkész-gyámoldai pénztárnok Szikszay József számadását mint helyesen vezetett, felülvizsgáltatva, bemutatja. E szerint a lelkész-gyámoldai pénztár állása 187²/₃-ik év végén:

Pénztári maradvány	116 frt 60 kr.
Kötvényeken és takarékpénztári könyveken áll	10,621 frt 17 kr.
Összeg	10,737 frt 77 kr.

Szikszay József pénztárnok számadása, a szokásos fentartással helyben hagyatik, s a számadás terhe alól, az 187²/₃-ik évet illetőleg felmentetik, — azon utasítással, hogy azon egyéneknek, kik tartozásaikról kötvényt kiállítani vonakodnak, tartozásaikat mondja fel, s ugy ezek, mint a hátralékban lévő adósok irányában, haladék nélkül a törvény szigora szerint járjon el.

8. szám. Szikszay József, egyházmegyei könyvtárnoknak, az 187²/₃-ik évről vezetett számadása, felülvizsgálva, azzal terjesztetik be, miszerint:

A bevétel léven	90 frt 89 kr.
A kiadás	86 frt 60 kr.

Pénztári maradvány	4 frt 29 kr.
Hátralékban van	4 frt 76 kr.

A számadás helyesnek találtván, számadó pénztárnok a szokásos fentartással a számadás terhe alól felmentetik.

9. szám. Pap Károly esperest betérjeszti az egyházmegyei tűzkármentesítési pénztár állásának kimutatását, mely szerint az egyházkerület által két ízben küldött: 55 és 33, együtt 88 frtot, a nagyváradi takarékpénztárba helyezte el.

Helyeslő tudomásul vétetik.

10. szám. Szabó Lajos, tanító-gyámoldai pénztárnok betérjeszti 187²/₃-ik évről vezetett számadását, mely szerint a pénztár állása 187²/₃-ik év végével:

Pénztármaradvány	— frt — kr.
Kötvényeken és takarékpénztári könyveken áll	5024 frt 18 kr.
Hátralékok	12 frt — kr.

Ezen számadás az esperesti és tanítói bizottságok által felülvizsgáltatva, helyesnek találtván: pénztárnok a szokásos fentartással a számadás terhe alól felmentetik.

11. szám. Nagy János, tanító-értekezleti pénztárnok betérjeszti 187²/₃-ik évről vezetett számadását, mely szerint:

Bevétel	124 frt 50 kr.
Kiadás	80 frt 56 kr.
Pénztármaradék	43 frt 94 kr.

Ezen számadás a tanítói bizottság által felülvizsgáltván, s helyesnek találtván, helyben hagyatik.

12. szám. Csikos Mihály, volt pelbáthi tanítónak a szaladóbagyi tanítóságra lett meghívása, s az esperest által lett megerősítése.

Helyeslő tudomásul vétetik.

13. szám. Olvastatt a pelbáthi egyház előjáróinak kérvénye, melyben Gsikos Mihály eltávozott tanítójuk helyére, Kalas Sámuel, nyűvedi tanítót kéri.

A kérelem megadatik, s Kalas Sámuel, a pelbáthi tanítóságban megerősítettik, azon elengedhetlen feltétel alatt, hogy szorgalma által tanítói kötelességeinek minden tekintetben eleget tenni igyekezőn, többé panaszra okot szolgáltatni nem fog.

14. szám. A nyűvedi egyház, a megüresült tanítói állomást Seres János p-ujlaki tanítóval kéri betölteni.

A kérelem teljesítettik, Seres János a nyűvedi tanítóságban megerősítettik.

15. szám. A p-ujlaki egyház Boros Mihály k-n-révi tanítót, a megüresült tanítói állomásra meghíván, ötlet ez állomásban megerősíteni kéri.

Boros Mihály tanító a p-ujlaki tanítóságban megerősítettik.

16. szám. A k-jenői egyház, eddigi ideiglenes tanító Kiss Sándornak rendes tanítóul megerősítését kéri.

Kiss Sándor k-jenői rendes tanítóul megerősítettik.

17. szám. Olvastatt a furtai egyház kérvénye, melyben az önként lemondott Séllei Dániel fi-tanító helyére Nemes Balázs, volt leánytanítóját kéri alkalmaztatni.

Nemes Balázs elválasztása megerősítettik.

18. szám. A h-k-pályi egyház a Szemes József ideiglenes tanító lemondásával üresedésbe jött tanítói állomást alkalmas egyénnel betölteni kéri.

Esperest a h-k-pályi tanítói állomásnak alkalmas egyénnel leendő betöltésére megbízatik.

19. szám. A k-n-révi tanítóság, Boros Mihály eltávoztával üresedésbe jöven: esperest előadja, miként Lipcsey Pál lelkész ajánlja magát a lelkési hivatal mellett, a tanítóságot is elvállalni, s az ottani süllyedt iskola-ügyet odaadásával felemelni.

Lipcsey Pál ajánlkozása annyival inkább készséggel elfogadtatik, mint-hogy nincs remény, hogy a k-n-révi igen csekély tanítói fizetésre alkalmas egyén nyerhető lenne; s ezért nemcsak a tanítói csekély javadalom átadatik részére, hanem a f. t. egyházkerület is tisztelettel kéri, hogy az államsegélyből, vagy a ref. segélyegylettől, a k-n-révi tanító részére juttatandó segélyt is, a lelkészivel együtt t. Lipcsey Pálnak megadni kegyeskedjék, — hogy így lehetővé váljék a rég egyházunknak és felekezeti iskoláinknak fennmaradása. Mely okból, s azért is, hogy a tanítói hivatalnak a lelkészivel egyesítése felsőbb megerősítést nyerjen, e jegyzőkönyvi czikk a f. t. egyházkerületre felterjesztetni rendeltetik.

20. szám. Olvastattak: Varga József siteri lelkésznek 1872. okt. 20-án t. kúrthi — és Sára Ferencz t. kúrthi lelkésznek 1872. nov. 10-én siteri lelkészszé lett elválasztatásukról felvett jegyzőkönyvek, melyek folytán e cserére, melyet a két lelkész-család egészségi állapota tett kívánatossá, sőt szükségessé, az illető esperestek beleegyezésüket megadták.

Jóváhagyó tudomásul vétetik, és Sára Ferencz a siteri lelkész-székben megerősítettik.

21. szám. Olvastatt Sára Ferencz lelkész folyamodványa, a gyámoldai alapszabályok 4. §-ában foglalt kötelezettség alóli felmentetés tárgyában, s Varga Józsefnek e felmentetést indokoló levele.

Tekintettel azon körülményre, hogy Sára Ferencz, nem megüresedett, hanem egy más lelkész által tényleg elfoglalt egyházból lépett át, s ekként Sára Ferencz, mint Varga József jogutódja tekintendő, ki elődjének jogai és kötelességei folytatásába lépett; — tekintettel arra, hogy Varga Józsefnek az egyházmegyeiből lett kilépése folytán nem két, hanem csak egy lelkész-özvegy és árvák lesznek gyámolítandók, s a lelkész-gyámoldai pénztárra ez által semmi újabb teher nem hárul; — és sem igazságos, sem a gyámoldai intézet szellemével nem volna megegyeztetendő, hogy ily körülmények közt jogtalan megadóztatás követeltessék: folyamodó igazságos és méltányos kérelmének hely adatik, és Sára Ferencz siteri lelkész a gyámolda részérei félfizetés terhe alól felmentetik.

22. szám. Olvastattott Ercsey Géza tanácsbíró és Oláh József lelkész, mint kiküldöttek jelenlétében felvett jegyzőkönyv a h.-k.-száldobágyi lelkész választásáról, melyszerint f. évi február 9-én Bokros Benedek egyhangulag lelkészszé elválasztották.

23. szám. Miután a választás a szabályok értelmében s megtartásával történt, Bokros Benedek, volt csatári segéd, s utóbb h.-k.-száldobágyi időközi lelkész, a h.-k.-száldobágyi rendes lelkészsgében megerősítették; — egyszersmind a lelkészgyámolda javára teljesítendő fel fizetés megállapítása a f. évi őszi közgyűlésre a fenhagyatik.

23. szám. Nyíri István csatári segédlelkész, magát az egyházmegyébe bekebelezettni kéri.

23. szám. Nyíri István rendben talált jó bizonyítványai alapján, mint csatári segédlelkész, az egyházmegyébe bekebelezetettik. Debreczeni Gyula, elválasztott nagyváradai vallás-tanár, kéri magát az egyházmegyébe bekebelezettni.

23. szám. Debreczeni Gyula, öt rendbeli kitünő bizonyítványai alapján, a nagyváradai vallásánrságban megerősítették és az egyházmegyébe bekebelezetettik.

25. szám. Szokolay József, p.-ujlaki lelkész, jelenti, hogy az egyháztagok a föld megsztántását, melynek ügyében a mult őszi közgyűlés küldöttségét nevezett ki, teljesítvén, a küldöttség kimenetele feleslegessé vált.

26. szám. Ugyancsak Szokolay József, P.-Ujlakon, 1873. január 25-én kelt elösmervényében kijelenti, hogy a Sándor György-féle, 105 frtról szóló eredeti kötvényt, melyet ő, említett adós helyett, mint egyházmegyei ítélet által elmarasztalt, a lelkészgyámoldai pénztárnoknak kifizetett, esperest Pap Károlytól reá átruházva — átvette.

27. szám. Tudomásul vétetik, hogy a 1873. márcz. 16-án tartott gyűlés 5. sz. a. végzése, mely szól az egyház és belhivatalnokok közt, a kézi és ígás munkáknak pénzül megváltása tárgyában történt egységéről.

Az egység- okmány Szokolay József és Zathureczky Gedeon tanácsbíráknak, mint az ottani viszonyokkal ösmereteknek, azon utasítással adatik ki, hogy véleményes jelentéseket még a gyűlés folyama alatt terjesszék be.

28. szám. Olvastattott a furtai egyház előjáróinak 1873. márcz. 15-én kelt kérvénye, hogy az új toronyépítés miatt még fennlévő 1200 ft adósság letörlesztésére engedtessek meg, a takarékmagtárból eladott buza árának, 590 frtnak, mely a nagyváradai takarékpénztárba tétett be, onnan kivételése, — azon kijelentett feltétel alatt, hogy érintett összeget, kamaraival együtt, mint tak. magtári alapot, még az évfolytán visszatérítendik.

A kérelemnek, az általuk tett feltétel mellett, hely adatik; s annak idejében a jelentés arról, hogy a tak. magtár tulajdonát képező 500 ft kamatjaival együtt visszatérítetett, gyűlésünkhez bevaratik.

29. szám. A zsákai egyház előjárói, 1873. márcz. 22-én kelt levelekben örömmel jelentik, hogy az egyház, a régi s megrepedt harang helyett, egy 6 mázsás harangot öntetett, vas koronával és vas állványval felszerelve; — továbbá, hogy zsákai birtokos, gróf Rhédey Gábor ur, ki az egyház iránti kegyeleles érzelmének már oly sok szép jeleit adá, saját költségén hasonló felszereléssel egy 12 mázsás harangot öntetett, s ajándékozott.

A jelentést közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul, s midőn az egyház buzgó tagjai áldozatkészsége iránt szives elösmérséssel adózik, gróf Rhédey Gábor urnak, — ki, az eddig az egyház oltárára tett áldozataihoz, ez újabb nemes adományt csatolta, — legőszintebb köszönetét fejezi ki, s egyszersmind elnök esperestet megbizza, hogy az egyházmegye elösmérő s hálás érzelmének egy külön, hozzá intézett levélben is — e jegyzőkönyvi cikk megküldése mellett adjon kifejezést.

30. szám. Olvastattott Pap Károly esperestnek és Szikszai József lelkészgyámoldai pénztárnoknak, Nagyváradon 1873. márcz. 16-án kelt levelek, melyben a gyámoldai pénztárnok 1872. márcziusi közgyűlés 9. sz. alatti végzése által, takarékpénztárilag, esperesti ki- és beutalványozás mellett elrendelt kezelés módját, — mint a mely egy évi tapasztalat után nehézkesnek, mindkét félre nyűgösöknek, jövedelmezés tekintetében pedig épen hátrányosnak tűnt fel, — megváltoztatni s a felelősség terhet egészen a pénztárnokra ruháztatni kérelmezik.

Szikszay József pénztárnok a gyűlés színe előtt nyilatkozván, miszerint ő kész 1000 frtos kötvényben anyagi biztosítékot nyújtani, személyére nézve megengedtetik, hogy a lelkészgyámolda pénzeit, egyedül, saját felelőssége mellett, kezelje, s betáblázott kötvények mellett egyeseknek is kölcsönözheszen, —

ezeztől a kamatfizetés általában 10%-ra emeltetvén, — s utasítatik, hogy a biztosítékul szolgáló 1000 frtról szóló kötvényt az esperestnél tegye le.

31. szám. Olvastattott Gaál Imre tanácsbírónak N.-Kerekiben 1873. márczius 19-én kelt levele, melyben kéri az egyházmegyet, hogy az egyházi hivatalnokok tekintélyét lealázó, sok surlódásra s kellemetlenségre okot szolgáltató behajtási módozatát a lektikáléknak, egy más czélszerűbbel felcserélni s a lelkészgyámoldai pénztár kezelését megváltoztatni s jövedelmezőbbé tenni méltóztassék.

Örömmel fogja venni közgyűlésünk, ha indítványozó a lektikálék kor- és czélszerű beszédetési módozatáról tervjavaslatot készítvén, azt ide be fogja terjesztetni. — A pénztári kezelés megváltoztatása iránti kérelmének az előző végzésben már elégtételt.

32. szám. Olvastattott Szokolai József és Zathureczky Gedeon tanácsbíráknak, mint a m.-telkii egyház és belhivatalnokok közt, a kézi és ígás munkálatokat pénzértkre változtatni szándékoló egység megvizsgálására kiküldötteknek véleményes jelentése.

Miután a helyi viszonyokkal ismerős küldöttség az egységet mint elfogadhatót ajánlja, az megállapítatik és elfogadtatik következőképen:

I. A lelkész részére fizet az egyház: őszi mag alá 2 köblös föld háromszori megsztántásért 2 frtjával: 12 frtot. Bevetéseért köblösönként 1 frtot, összesen 2 frtot. A két köblös learatásáért 10 frtot; a termés szűrére vitéléért 4 frtot; egy köblös föld mag alá szántásáért 3 frtot; — összesen . . . 31 frt — krt.

A 16 hold lekaszáltásáért 16 frtot, gyűjtéséért 10 frtot, az anyaszéna behordásáért 6 frtot, összesen 32 frtot, melynek egy harmada 10 frt 66 $\frac{2}{3}$ kr a tanítót illetvén, a lelkész részére esik két harmad, azaz . . . 21 frt 33 $\frac{1}{3}$ krt.

A lelkész részére tehát: 52 frt 33 $\frac{1}{3}$ krt.

II. A tanító részére: egy köblös háromszori megsztántásáért őszi mag alá 2 forintjával: 6 frtot, bevetés és boronálásért 1 frtot, learatásért 5 frtot, a termés szűrére vitéléért 2 frtot, egy köblös tavaszi szántása s vetéseért 3 frtot; — összesen . . . 17 frt — krt.

A 16 hold kaszáló $\frac{1}{3}$ rész díjában . . . 10 frt 66 $\frac{2}{3}$ krt.

A tanító részére: 27 frt 66 $\frac{2}{3}$ krt.

Az egyház köteleztetik a fizetéseket mindig előre s egy összegben, május 1-ső napján, teljesíteni; továbbá az eddig munkált kaszáló és szántóföldeket, mint ezélt, ugy ezután is, minden tövistől s egyéb bokroktól, minden esztendőben, november vagy mártius hóban kiirtatni s kitakarítani.

Ezen egység kezdetét veszi f. 1873-ik év ápril 24-én, s tart 6 évig, 1879. ápril 24-ikéig.

Az így megállapított egység, mint a belhivatalnokokra nézve, tekintve a közmunka áldatalanságát, előnyös és sok kellemetlenségtől óvó — a ft. egyházkerületre, felsőbb jóváhagyás és megerősítés végett pártolólág felterjesztetni rendeltetik.

33. szám. Küldöttségi jelentés, a h.-k.-pályii belhivatalnokok módosított új bérleveleinek átvizsgálásáról.

A küldöttségi vélemény alapján, a h.-k.-pályii belhivatalnokok bérlevelei azon utasítással adatnak vissza az illető előjáróknak, hogy az öreg véka mennyiségéről s arról, hogy egyezik-e az a 40 itczés kévával? adassék felvilágosítás; — továbbá, hogy a párok száma szerint a tanító részére adandó borpénz 52 forintban állapittassék meg.

34. szám. Küldöttségi jelentés a h.-k.-száldobágyi lelkési és tanítói, módosított új bérlevelek átvizsgálásáról.

Miután ugy a lelkési, mint a tanítói új bérlevelek a régiekkel teljesen azonosak, azon változással csupán, hogy a lelkési 40, a tanítói pedig 5 frttal, s mindkettő az erdővágásbeli jövedelemmel javult: helybenhagyatnak, s a ft. egyházkerületre ajánlólág felterjesztetni rendeltetnek.

35. szám. Küldöttségi jelentés a h.-k.-ujlaki lelkési új bérlevél átvizsgálásáról. Az új bérlevél részint a régivel egyezőnek, részint szabatosabbnak, föld-birtok tekintetében pedig jelentékenyen nevedettnek tűnven fel: azon megjegyzéssel, hogy a mustmegváltás 5 évről 5 évre szőljön, helyben hagyatik s megerősítés végett a ft. egyházkerületre ajánlólág felterjesztetni rendeltetik.

36. szám. Küldöttségi vélemény az ártándi lelkési és fitanítói új bérlevelekről. Az ártándi lelkész és fitanító új bérlevelei a régiekkel egyezőknél, szabatosabbnaknak, s így előnyösebbeknek találvtván, megerősítettnek, s a ft. egyházkerületre pártolólág felterjesztetni rendeltetnek.

37. szám. Küldöttségi vélemény a siteri lelkész, fi- és leánytanítói új bérlevelekről.

A siteri lelkész, fi- és leánytanítók új bérlevelei a régiekkel részint egyezőknek, részint szabatosabbaknak, — földbírtok és alapítványi kamatok által pedig jelentékenyen javultaknak találhatók: helybenhagyatnak, s megerősítés végett a ft. egyházkerületre pártolólág felterjesztetni rendeltetnek.

38. szám. Olvastatott Pap Károly esperestnek, Püspökben, 1873. mártius 15-én kelt jelentése, miszerint az 1872. novemberi közgyűlés 32. sz. a. végzése folytán, indokolt nyilatkozatra felhíván az egyházakat és tanítókat, hogy a Molnár Aladár-féle tanítói gyám és nyugdíj tervet elfogadják-e, vagy nem? — a beküldött s felmutatott nyilatkozatok szerint, úgy az egyházak, mint a tanítók jelentékeny nagy többsége, — részint a központosítás és idegen kezelés iránti bizalmatlanság, részint és főleg, a szigorú anyagi körülmények miatt, — azt el nem fogadhatja.

E nyilatkozatok alapján egyházmegyénk kijelenti, hogy a Molnár Aladár-féle tanítói gyám- és nyugdíj tervet el nem fogadhatja, — s e vélemény a ft. egyházkerületre felterjesztetni rendeltetk.

39. szám. Pap Károly esperest jelentést tesz a nagyváradi vallástani közvizsgák eredményéről.

Örvendő vesz tudomást az egyházmegye a nagyváradi vallástani közvizsgák kitűnő eredményéről, s a jelentésben különösen kiemelt L. Gubás Ferencz vallástanár kitűnő képessége és szorgalma iránt teljes elismerését fejezi ki.

40. szám. Esperest, intézkedés végett, betervezteti a nagyváradi egyháztanács végzését, melylyel a hátralékban volt 16 frt bekebelezetési díj kiutaltatik, az ezután járó kamatok kiadása azonban megtagadtatik.

A befizetett bekebelezetési díjak megfizetésében történt késedelmet a nagyváradi egyház hibájául tekinteni nem lehet: ez okból a késedelmi kamatok fizetése alól, nevezett egyház feloldatik.

41. szám. Esperest betervezteti ft. püspök ur körlevelét a tanítóképességi vizsga letétele tárgyában, s mellékletét, a vizsga tárgyainak részletes sorozatát.

Mint hogy a szóval tett esperesi jelentés szerint, a bemutatott iratok kellő időben köröztetve voltak, itt felolvasottakul vétetnek; — s minthogy a tanító képességi vizsga letétele a képzettség előmozdításának hathatós eszköze, felhívatnak a kebelbeli tanítók általában a képességi vizsga letételére, s ezáltal oklevél szerzésre; határozottan kijelentvén, hogy az 1868-ik év óta alkalmazott tanítók, a törvény rendelete szerint, tanítói állásukban csak a tanítói oklevél megszerzése által maradhatnak meg.

42. szám. Néh. Margitai János volt tanító özvegye, Katona Erzsébet, 70 éves öreg, segélyeztetését kéri.

Az egyházaknak és a tanítói karnak, segélynyújtás végett, figyelembe ajánltatik.

43. szám. Olvastatott a darvasi egyház folyamodása a ft. egyházkerülethez aziránt, hogy az egyház nyomasztó körülményei miatt a főiskola átalakítására 1852-ben ajánlott 200 frt tőke, az alapítványok sorából töröltesse ki, s annak 1866. április óta elmaradt kamatai engedtesse el.

Noha a folyamodó egyháznak nyomasztó állapota, s különösen a körvényben kifejtett indokok legnagyobb részbeni alaposága az egyházmegye előtt is eléggé ismeretes; tekintve azonban, hogy hasonló mostoha körülményekkel, más, az átalakításhoz járult, egyházak is küzdenek; — tekintve, hogy az átalakítási alap megszünt, vagy nagy mérvben csönkulása, főiskolánk tanügyére vésztozó volna: folyamodó egyház kérelmét egyházmegyénk legjobb esetben is, csak a hátralékos kamatok elengedésére nézve véli teljesíthetőnek, — s ily értelmű véleménye mellett a beterveztett folyamodás a ft. egyházkerületre felterjesztetni határozatlik.

44. szám. Esperest bemutatja a Zagyva Imre egyházkerületi pénztárnok által a f-vásárhelyi egyház részére küldött, egy izben 10, majd ismét 12 frtról szóló ellen- és az illető egyház átvételi nyugtáit.

Tudomásul vétetik.

45. szám. Szent-jánosi lelkész Szemes László, a sz.-jánosi temető ügyének békés elintéztetését bejelenti.

A sz.-jánosi egyház és község között, viszálykodás magvát képező ezen ügynek békésen történt kiegyenlítése kedves tudomásul vétetik, s a temetőnek a község nevével az egyház nevére lett átkebelezetetéséről jelentés annak idejébe bevaratik.

46. szám. Kocsis József k.-szántói lelkész a p.-tamási egyházon, az 187 $\frac{1}{2}$ -dik évről hátralékban maradt 14 frt követelését, megítéltetni kéri.

Mielőtt a kérelem tárgyában az egyházmegyei gyűlés érdemileg határozna, panaszlott félnek kihallgatása, s az ügy állásáról jelentéstétel végett, a benyújtott kérelem-Pap Károly esperest urnak kiadatik.

47. szám. Oláh József h.-k.-kovácsii lelkész jelentést tesz, öreg Pesti István, buzgó egyháztag, jótékonyágairól; mely szerint egy harangot öntetett 1000 frtért, — felszerelése az egyház költségén történt; — s ugyan ő az egyház részére 100 forintot hagyományozott a mult év szeptember havában tett végrendeletében.

A jelentésben nevezett buzgó egyháztagnak ily szép tények által tanusított vallásos kegyetele, hálás elismerésre híván fel az egyházmegye figyelmét, annak tolmácsolásával esperestjét ezennel megbizza.

48. szám. Olvastatott a zsinattartás kérdésében véleményezéssel megbízott küldöttség egyik tagja s elnöke Könyves Jánosnak kidolgozott véleménye, melynek felolvasatása után nevezett küldöttségi elnök jelenti, hogy a f. évi március 23-kára egybehívott küldöttség többi tagjai az általa beadott véleményről eltérő nézetben lévén, küldöttségi jelentés e tárgyban ez okból nem nyújtott be.

Az egyházi törvénykezés és közigazgatás terén naponta tapasztalható hiányok; — az ezekre vonatkozó egyházi törvényeknek és törvényes gyakorlatnak elavultsága, mi miatt azokat az egyházkerületnek szabályrendeletekkel kellett pótolni; — az egyetemes reformált egyházban az egyöntetűség hiánya, s az ebből eredő erkölcsi és anyagi gyengeség, mely egyes egyházaink, s azokban a belhivatalnokok inséges állapotát eredményezi, s iskoláink általános felvirágzását gátolja; másfelől azonban a zsinattartás némelyek által időelőltűnek, míg más részről teljesen veszélyesnek állítatván: ezen ellentétes vélemények, a zsinattartás kérdését kiválóan fontos megvitatás tárgyává tevén, — minthogy a felolvasott vélemény e kérdést egy oldalról indokolva tünteti fel, míg az ellenkező indokok kellően kidolgozva s ismertetve nincsenek, s ekként a két vélemény ezáltal megvitatható nem lévén, — az e tárgyban véleményezéssel megbízott küldöttséghez ez alkalommal ujabbán elnökül esperest Pap Károly, küldöttségi tagokul: Ritóók Zsigmond, Szokolay József, Ember Károly és Bíró János csatoltatván, az ekként kiszélesített küldöttség a zsinattartás fontos kérdésének beható megvitatásával, s ennek alapján teljesen indokolt véleménynek beterveztésével megbizatik. — A mennyiben pedig az egyházmegye véleménye e tárgyban, s annak a ft. egyházkerületre felterjesztése sürögőse vált — a küldöttségi jelentés tárgyalására, rendkívüli egyházmegyei gyűlés határidejűl f. évi június hó 10-ik napja kitűztetik, s a küldöttségi jelentés ekkorra bevaratik.

49. szám. Az egyházmegyei közpénztár átadásával megbízott küldöttség, a pénztárnak, leltár mellett, Szabó Károly, ujonnan választott közpénztárnok kezébe történt átadását bejelentvén, a leltár egy példányát bemutatja.

A megtörtént átadás tudomásul vétetik.

50. szám. Indítványoztatván, miszerint tekintettel azon körülményre, hogy más helyiség hiányában, egyházmegyénk a községi iskola termet volt kénytelen, gyűlései tartására igénybe venni, mely terem, míg a célra nem eléggé alkalmas, addig ennek elfoglalása a tanítást is akadályozza — tétetnek intézkedés más alkalmas helyiség szerzése iránt.

Az indítvány elfogadtatik, s Tar Imre tanácsbíró ur, mint az indítvány kivételére önként ajánlkozó, felkératik, hogy az egyházmegyei gyűlések tartására alkalmas helyiség szerzéséről gondoskodni, s eljárásának eredményét az elnök-séggel tudatni sziveskedjék.

Mind ezen számok hitelesítették.

Az 1. 2. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. számokat jegyezte Oláh József.

A 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 20. 21. 22. számokat jegyezte Szűcs Lajos.

A 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. számokat jegyezte Milye Gyula.

Betűsorozatos tárgymutató :

Ártándi lelkészi és fitanítói új bérlevelek jóváhagyatnak	36.
Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkészszé lett	22.
Boross Mihály p.-ujlaki tanítóvá	15.
Csikos Mihály h.-k.-száldobágyi tanítóvá	12.
Darvasi egyház a főiskola átalakítására kötelezett tőkét és kamatait elengedtetni kéri	43.
Debreczeni Gyula, nagyváradí vallásnár bekebeleztetik	24.
Fugyi-Vásárhely részére küldött segélypénzek átadattak	44.
Furtának, a takaréknagytári buza árának, a torony építési adóság lerovására fordíthatása, feltétel alatt, megengedtetik	28.
Gaál Imre a gyűlésben részt nem vehet	2.
„ „ „ indítványai	31.
Gyűléstartásra más helyiség szerzése iránti indítvány és megbízás	50.
H.-K.-Pályi tanítóság betöltésre vár	18.
„ „ „ új bérlevelek felvilágosítás és pótlás végett visszaadtnak	33.
H.-K.-Ujlaki lelkészi új bérlevél jóváhagyatik	35.
H.-K.-Száldobágyi lelkészi és tanítói új bérlevelek jóváhagyatnak	34.
Kalas Sámuel pelbárhídi tanítóvá lesz	13.
Kis Sándor k.-jenői rendes tanítóvá lesz	16.
Kocsis József követelése a p.-tamási egyházon	46.
Könyves János, a tanácsbírádságról lemond	5.
K.-N.-Révi tanítóság a lelkészszéggel egyesítettik	19.
Közpénztár átadott leltár mellett Szabó Károlynak	49.
Margitai Jánosné, özv. öreg tanítóné, segélyezése ajánltatik	42.
Molnár Aladár-féle tanítói gyám- és nyugdíj-terv nem fogadtatik el	38.
M.-Telkii munkaváltság ügye bizottságnak adatik ki	27.
„ „ „ bizottság jelentése folytán helybenhagyatik	32.
Nagyváradí vallásnagyi közvizsgák kitűnő eredménnyel folytak le	39.
„ „ „ egyház a bekebelezetési illetékek késedelmi kamatai fizetése alól felmentetik	40.
Nemes Balázs furtai fi-tanítóul megerősítettik	17.
Pesti István — öreg — jótékonyosságai	47.
P.-Ujlaki szántás ügye elintéztetett	25.
Rhédey Gábor gróf 12 mázsás harangot ajándékozott a zsákai egyháznak	29.
Segédgondnok, e gyűlésre, helyettesítettik	1.
Séra Ferencz, csere útján, siteri lelkészszé lesz	20.
„ „ „ a fél fizetés alól felmentetik	21.
Seres János nyüvedi tanítóvá lesz	14.
Siteri lelkészi s két tanítói új bérlevelek jóváhagyatnak	37.
Szabó Károly közpénztárnokká választatik	3.
„ „ „ a jegyzőségről lemond. Szavazás	4.
Számadások : közpénztári 6) — lelkészgyámoldai 7) — egyházm. könyvtári 8) — tűzkármentesítési 9) — tanító gyámoldai 10) — tanító értekezleti 11. sz. a. jóváhagyatnak	
Szentjánosi temető-ügy békésen elintéztetett	45.
Szikszay József lelk. gyám. pénztárnok 1000 frt biztosítékot nyújt, s felhatalmaztatik a pénztárt saját felelőssége alatt kezelni	30.
Szokolay József a tanácsbírádságról lemond. Szavazás	5.
„ „ „ a Sándor György-féle 105 frt adósságot kifizetvén, a kötelezvényt, reá átruházva, átvette	26.
Tanító-képességi vizsgák letétele ajánltatik, illetőleg kötelezővé tétetik	41.
Zsákai egyháztagok 6 mázsás harangot öntettek	29.
Zsinattartás ügyében szélesített küldöttség neveztetik, s ez ügyben június 10-én rendkívüli gyűlés	49.